

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 19. decembra 2013*

„Priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti — Nariadenie (ES) č. 810/2009 — Článok 21 ods. 1, článok 32 ods. 1 a článok 35 ods. 6 — Postupy a podmienky udeľovania jednotných víz — Povinnosť udeliť vízum — Posudzovanie rizika nezákonného prisťahovalectva — Úmysel žiadateľa opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti víza, o ktoré žiada — Odôvodnené pochybnosti — Voľná úvaha príslušných orgánov“

Vo veci C-84/12,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Verwaltungsgericht Berlin (Nemecko) z 10. februára 2012 a doručený Súdnemu dvoru 17. februára 2012, ktorý súvisí s konaním:

Rahmanian Koushkaki

proti

Bundesrepublik Deutschland,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, podpredseda K. Lenaerts, predsedovia komôr A. Tizzano, L. Bay Larsen (spravodajca), T. von Danwitz, E. Juhász, A. Borg Barthet, C.G. Fernlund a J. L. da Cruz Vilaça, sudcovia A. Rosas, G. Arestis, J. Malenovský, A. Arabadžiev, E. Jarašiūnas a C. Vajda,

generálny advokát: P. Mengozzi,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 29. januára 2013,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- R. Koushkaki, v zastúpení: T. Kaschubs-Saeedi, Rechtsanwältin,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Möller, splnomocnení zástupcovia,
- belgická vláda, v zastúpení: T. Materne a C. Pochet, splnomocnení zástupcovia,
- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,
- dánska vláda, v zastúpení: C. Vang a M. Wolff, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

- estónska vláda, v zastúpení: M. Linntam, splnomocnená zástupkyňa,
- grécka vláda, v zastúpení: T. Papadopoulou, splnomocnená zástupkyňa,
- holandská vláda, v zastúpení: M. Bulterman a C. Wissels, splnomocnené zástupkyne,
- poľská vláda, v zastúpení: K. Pawłowska a M. Arciszewski, splnomocnení zástupcovia,
- švajčiarska vláda, v zastúpení: D. Klingele, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: W. Bogensberger a G. Wils, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 11. apríla 2013,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 21 ods. 1 a článku 32 ods. 1 nariadenia [E]urópskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex) (Ú. v. EÚ L 243, s. 1).
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi R. Koushkakim, iránskym štátnym príslušníkom, a Bundesrepublik Deutschland (Spolková republika Nemecko) vo veci rozhodnutia príslušných orgánov tejto republiky o zamietnutí udeliť mu vízum na návštevu Nemecka.

Právny rámec

Právo Únie

Kódex schengenských hraníc

- 3 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 z 15. marca 2006, ktorým sa ustanovuje kódex Spoločenstva o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc) (Ú. v. EÚ L 105, s. 1), zmenené a doplnené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 265/2010 z 25. marca 2010 (Ú. v. EÚ L 85, s. 1, ďalej len „kódex schengenských hraníc“), obsahuje článok 5 s názvom „Podmienky pre vstup štátnych príslušníkov tretej krajiny“, ktorý vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Na pobyt, ktorý nepresiahne tri mesiace v rámci obdobia šiestich mesiacov, musia štátni príslušníci tretej krajiny spĺňať tieto podmienky:

- a) majú platný cestovný doklad alebo doklady, ktoré ich oprávňujú prekročiť hranicu;
- b) majú platné vízum v prípade, že sa vyžaduje podľa nariadenia Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001 uvádzajúceho zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti [Ú. v. EÚ L 81, s. 1]...;

- c) zdôvodnia účel a podmienky plánovaného pobytu a majú dostatočné prostriedky na živobytie na dĺžku plánovaného pobytu a na návrat do svojej krajiny pôvodu alebo na tranzit do tretej krajiny, v ktorej ich určite prijímú, alebo sú schopní získať takéto prostriedky zákonným spôsobom;
- d) nejde o osoby, na ktoré bolo vydané v [Schengenskom informačnom systéme (SIS)] upozornenie na účely odopretia vstupu;
- e) nepokladajú sa za hrozbu pre verejný poriadok, vnútornú bezpečnosť, verejné zdravie alebo medzinárodné vzťahy ktoréhokoľvek členského štátu, a najmä na nich z takéhoto dôvodu nebolo vo vnútroštátnych databázach členských štátov vydané upozornenie na účely odopretia vstupu.“

Nariadenie VIS

- 4 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 767/2008 z 9. júla 2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS) (Ú. v. EÚ L 218, s. 60) zmenené a doplnené vízovým kódexom (ďalej len „nariadenie o VIS“), stanovuje vo svojom článku 12 ods. 2, že v prípade vydania rozhodnutia o zamietnutí udelenia víza príslušný orgán doplní do spisu so žiadosťou dôvod zamietnutia víza vybraný zo zoznamu zodpovedajúceho tomu, ktorý je uvedený vo formulári obsiahnutom v prílohe VI vízového kódexu.

Vízový kódex

- 5 Odôvodnenia 3, 18 a 28 vízového kódexu znejú:

„(3) Pokiaľ ide o vízovú politiku, vytvorenie ‚spoločného súboru‘ právnych predpisov, najmä prostredníctvom konsolidácie a rozvoja *acquis* [príslušné ustanovenia Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985... a Spoločných konzulárnych pokynov...], je jednou zo základných zložiek ďalšieho rozvoja spoločnej vízovej politiky ako súčasť ‚viacvrstvého systému, ktorého cieľom je uľahčovanie legitímneho cestovania a riešenie nelegálneho prisťahovalectva prostredníctvom ďalšej harmonizácie vnútroštátnych právnych predpisov a postupov pri vybavovaní na miestnych konzulárnych úradoch‘...

...

(18) Miestna schengenská spolupráca je rozhodujúca pre harmonizované uplatňovanie spoločnej vízovej politiky a správne posúdenie migračného a/alebo bezpečnostného rizika. Vzhľadom na rozdiely miestnych podmienok by diplomatické misie a konzulárne úrady členských štátov v jednotlivých lokalitách mali vyhodnotiť uplatňovanie konkrétnych ustanovení právnych predpisov v praxi s cieľom zabezpečiť harmonizované uplatňovanie ustanovení právnych predpisov a zabrániť tzv. ‚visa shoppingu‘, ako aj nerovnakému zaobchádzaniu so žiadateľmi o víza.

...

(28) Keďže cieľ tohto nariadenia, a to zavedenie postupov a stanovenie podmienok pre udeľovanie víz na tranzit alebo plánovaný pobyt na území členských štátov, ktorého dĺžka počas ľubovoľného šesťmesačného obdobia nepresahuje tri mesiace, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Spoločenstva, môže Spoločenstvo prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku [5 ZEÚ]...“

6 Článok 1 ods. 1 vízového kódexu stanovuje:

„Týmto nariadením sa ustanovujú postupy a podmienky udeľovania víz na tranzit cez územie členských štátov alebo plánované pobyty na ich území, ktorých dĺžka počas ľubovoľného šesťmesačného obdobia nepresahuje tri mesiace.“

7 Článok 4 ods. 1 až 4 uvedeného kódexu uvádza orgány príslušné na vyjadrenie sa k žiadostiam o vízum, ako aj na podieľanie sa na skúmaní týchto žiadostí a rozhodnutiach o nich.

8 Podľa článku 14 ods. 1 tohto kódexu žiadateľ pri podaní žiadosti o jednotné vízum predkladá rôzne preukazujúce dokumenty, najmä podľa tohto odseku 1 písm. d) informácie umožňujúce posúdiť jeho úmysel opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti víza, o ktoré žiada.

9 Článok 21 vízového kódexu s názvom „Overenie podmienok vstupu a posúdenie rizika“ stanovuje vo svojich odsekoch 1, 7 a 8:

„1. Pri posudzovaní žiadosti o jednotné vízum sa zistí, či žiadateľ spĺňa podmienky na vstup ustanovené v článku 5 ods. 1 písm. a), c), d) a e) Kódexu schengenských hraníc a osobitná pozornosť sa venuje posúdeniu toho, či žiadateľ predstavuje riziko z hľadiska nelegálneho prístahovalectva alebo bezpečnostné riziko pre členské štáty a či má v úmysle opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti víza, o ktoré žiada.

...

7. Preskúmanie žiadosti vychádza najmä z pravosti a spoľahlivosti predložených dokladov a z vierohodnosti a spoľahlivosti vyhlásení žiadateľa.

8. Počas skúmania žiadosti môžu konzulárne úrady v odôvodnených prípadoch pozvať žiadateľa na rozhovor a žiadať o dodatočné doklady.“

10 Článok 23 ods. 4 vízového kódexu znie:

„Pokiaľ nebola žiadosť vzatá späť, prijme sa rozhodnutie o:

- a) udelení jednotného víza podľa článku 24;
- b) udelení víza s obmedzenou územnou platnosťou podľa článku 25;
- c) zamietnutí víza podľa článku 32...

...“

11 Článok 32 uvedeného kódexu s názvom „Zamietnutie udelenia víza“ vo svojich odsekoch 1, 2 a 5 spresňuje:

„1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 25 ods. 1, udelenie víza sa zamietne:

- a) ak žiadateľ:
  - i) predloží falošný alebo pozmenený cestovný doklad;
  - ii) neodôvodní účel a podmienky predpokladaného pobytu;

- iii) neposkytne doklady preukazujúce, že má k dispozícii dostatočné prostriedky na pokrytie nákladov spojených s pobytom vzhľadom na dĺžku plánovaného pobytu, ako aj na návrat do krajiny pôvodu alebo pobytu alebo tranzit do tretej krajiny, ktorá ho určite prijme, alebo ak nie je schopný nadobudnúť také prostriedky zákonným spôsobom;
- iv) sa na území členských štátov na základe jednotného víza alebo víza s obmedzenou územnou platnosťou už zdržiaval tri mesiace počas ľubovoľného šesťmesačného obdobia;
- v) je osobou, o ktorej sa vytvoril záznam v SIS na účely odoprenia vstupu;
- vi) sa považuje za hrozbu pre verejný poriadok, vnútornú bezpečnosť či verejné zdravie, ako sa vymedzuje v článku 2 ods. 19 Kódexu schengenských hraníc, alebo pre medzinárodné vzťahy ktoréhokoľvek členského štátu, a to najmä ak v súvislosti s ním bol z takéhoto dôvodu v národných registroch členských štátov vytvorený zápis na účely odoprenia vstupu alebo
- vii) v prípade potreby neposkytne doklad o primeranom a platnom cestovnom zdravotnom poistení;

alebo

- b) ak existujú odôvodnené pochybnosti o pravosti sprievodných dokladov, ktoré predložil žiadateľ, alebo o vierohodnosti ich obsahu, o spoľahlivosti jeho tvrdení alebo jeho zámere opustiť územie členských štátov pred skončením platnosti víza, o ktoré žiada.

2. Rozhodnutie o zamietnutí a dôvody, na ktorom sa zakladá, sa žiadateľovi oznámia prostredníctvom štandardného formulára uvedeného v prílohe VI.

...

5. Informácie o zamietnutých udeleniach víz sa vložia do VIS v súlade s článkom 12 nariadenia o VIS.“

12 Článok 32 ods. 2 a 3 vízového kódexu sa podľa článku 58 ods. 5 tohto kódexu uplatňuje od 5. apríla 2011.

13 Článok 34 tohto kódexu stanovuje:

„1. Vízum sa zruší, ak sa preukáže, že v čase udelenia víza neboli splnené podmienky na jeho udelenie, a predovšetkým ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že vízum bolo získané podvodom. Vízum zrušia v zásade príslušné orgány členského štátu, ktoré vízum udelili. Zrušiť ho môžu aj príslušné orgány iného členského štátu...

2. Vízum sa odvolá, ak sa preukáže, že podmienky na jeho udelenie už nie sú splnené. Vízum odvolávajú v zásade príslušné orgány členského štátu, ktoré vízum udelili. Odvolať ho môžu aj príslušné orgány iného členského štátu...

...

6. Rozhodnutie o zrušení alebo odvolaní víza a dôvody, na ktorom sa zakladá, sa žiadateľovi oznámia prostredníctvom štandardného formulára uvedeného v prílohe VI.

...“

14 Článok 35 vízového kódexu stanovuje:

„1. Víza sa môžu vo výnimočných prípadoch udeliť na hraničných priechodoch v prípade, ak sú splnené tieto podmienky:

...

b) žiadateľ nemohol požiadať o vízum vopred a na požiadanie predloží sprievodné doklady, ktoré preukazujú nepredvídateľné a naliehavé dôvody na vstup, a

...

6. Okrem dôvodov na zamietnutie víza uvedených v článku 32 ods. 1 sa vízum na hraničnom priechode zamietne aj vtedy, ak nie sú splnené podmienky uvedené v odseku 1 písm. b) tohto článku.

7. Uplatnia sa ustanovenia o odôvodnení a oznámení zamietnutia a o práve na odvolanie ustanovené v článku 32 ods. 3 a prílohe VI.“

15 Príloha II vízového kódexu uvádza demonštratívny zoznam sprievodných dokladov, ktoré musí predložiť žiadateľ o vízum podľa článku 14 tohto kódexu.

16 Prílohu VI tohto kódexu tvorí štandardný formulár pre oznámenie a odôvodnenie zamietnutia, zrušenia alebo odvolania víza. Tento formulár obsahuje najmä súbor jedenástich rámečkov, ktoré musia byť použité príslušnými orgánmi na odôvodnenia rozhodnutia o zamietnutí, zrušení alebo odvolaní víza.

Nemecké právo

17 Zákon o pobyte, zárobkovej činnosti a integrácii cudzincov na spolkovom území [Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz)] z 30. júla 2004 (BGBl. 2004 I, s. 1950) vo svojom § 6 stanovuje:

„(1) Cudzincovi môžu byť podľa ustanovení [vízového kódexu] udelené nasledujúce víza:

1. tranzitné vízum na tranzit cez územie členských štátov alebo plánovaný pobyt na ich území, ktorého dĺžka počas ľubovoľného šesťmesačného obdobia odo dňa prvého vstupu na územie členských štátov nepresahuje tri mesiace (schengenské vízum).

...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

18 R. Koushkaki požiadal 7. novembra 2010 o udelenie jednotného víza na nemeckom veľvyslanectve v Teheráne (Irán).

19 Táto žiadosť bola zamietnutá z dôvodu, že R. Koushkaki nepreukázal, že disponuje dostatočnými prostriedkami na dobu pobytu, ako aj na návrat do krajiny svojho pôvodu.

20 Po tom, čo R. Koushkaki podal proti tomuto rozhodnutiu o zamietnutí opravný prostriedok, nemecké veľvyslanectvo v Teheráne 5. januára 2011 nahradilo toto rozhodnutie a znovu zamietlo žiadosť o vízum z dôvodu, že preskúmanie všetkých okolností týkajúcich sa žiadosti odhalilo významné

pochybnosti o úmysle žiadateľa vrátiť sa do krajiny svojho pôvodu pred uplynutím platnosti víza, o ktoré žiadal. V tomto druhom rozhodnutí o zamietnutí bolo predovšetkým uvedené, že nebolo možné preukázať dostatočnú hospodársku integráciu R. Koushkakiho v krajine jeho pôvodu.

- 21 Dňa 8. februára 2011 M. Koushkaki podal na vnútroštátny súd žalobu, ktorou sa domáhal, aby bola Bundesrepublik Deutschland zviazaná znovu rozhodnúť o jeho žiadosti, ako aj udeliť mu jednotné vízum.
- 22 Vnútroštátny súd sa domnieva, že žalobca v konaní vo veci samej spĺňa podmienky vstupu stanovené v článku 5 ods. 1 písm. a) c) a d) kódexu schengenských hraníc, na ktoré odkazuje článok 21 ods. 1 vízového kódexu.
- 23 Podľa Verwaltungsgericht Berlin (správny súd v Berlíne, Nemecko) je jediným sporným bodom otázka, či R. Koushkaki predstavuje hrozbu pre verejný poriadok v zmysle článku 5 ods. 1 písm. e) kódexu schengenských hraníc z dôvodu prípadného rizika nezákonného prisťahovalectva. V tejto súvislosti sa vnútroštátny súd pýta, či je podmienka udelenia víza týkajúca sa neexistencie rizika pre verejný poriadok splnená, ak existuje presvedčenie, že žiadateľ opustí územie členských štátov pred uplynutím platnosti požadovaného víza, alebo či stačí, ak neexistuje odôvodnená pochybnosť o úmysle tohto žiadateľa opustiť toto územie v dostatočnom čase.
- 24 Vnútroštátny súd sa ďalej pýta, aké právne následky by prípadne malo zistenie, že boli splnené všetky podmienky stanovené v článku 21 ods. 1 vízového kódexu a neexistuje dôvod zamietnutia uvedený v článku 32 ods. 1 tohto kódexu.
- 25 Za týchto okolností Verwaltungsgericht Berlin rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:
  - „1. Predpokladá povinnosť žalovanej stanovenej súdom udeliť žalobcovi schengenské vízum, aby súd stanovil podľa svojho presvedčenia podľa článku 21 ods. 1 vízového kódexu, že žalobca má v úmysle opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti víza, o ktoré žiada, alebo postačí, že vnútroštátny súd po posúdení podľa článku 32 ods. 1 písm. b) vízového kódexu nemá na základe osobitných okolností žiadne odôvodnené pochybnosti o jeho úmysle opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti víza, o ktoré žiada?
  2. Zakladá vízový kódex nediskrečný nárok na udelenie schengenského víza, ak sú podmienky vstupu najmä podľa článku 21 ods. 1 vízového kódexu splnené a neexistuje žiadny dôvod na zamietnutie udelenia víza podľa článku 32 ods. 1 vízového kódexu?
  3. Bráni vízový kódex vnútroštátnej úprave, podľa ktorej môže byť podľa ustanovení [vízového kódexu] cudzincovi udelené vízum na tranzit cez územie členských štátov alebo plánovaný pobyt na ich území, ktorého dĺžka počas ľubovoľného šesťmesačného obdobia odo dňa prvého vstupu na územie členských štátov nepresahuje tri mesiace (schengenské vízum)?“

O prejudiciálnych otázkach

O druhej otázke

- 26 Svojou druhou otázkou, ktorú treba preskúmať ako prvú, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či príslušné orgány členského štátu môžu zamietnuť udelenie jednotného víza žiadateľovi, ktorý spĺňa podmienky vstupu stanovené v článku 21 ods. 1 vízového kódexu a na ktorého nemožno uplatniť nijaký z dôvodov zamietnutia udelenia víza stanovených v článku 32 ods. 1 tohto kódexu. Chce tiež vedieť, či orgány majú určitú mieru voľnej úvahy pri skúmaní žiadosti o jednotné vízum.

- 27 Najskôr treba zdôrazniť, že ako uvádza názov článku 21 vízového kódexu, jeho cieľom je stanoviť všeobecné postupy overenia podmienok vstupu a posúdenia rizika pri skúmaní žiadosti o jednotné vízum.
- 28 Odsek 1 uvedeného článku 21 tak uvádza okolnosti, ktoré sa musia preveriť alebo ktorým sa musí priznať osobitná pozornosť pred akýmkoľvek rozhodnutím o žiadosti o jednotné vízum, pričom však nestanovuje presný zoznam podmienok na udelenie takéhoto víza. Pokiaľ ide o ostatné odseky tohto článku, spresňujú metódy, ktoré musia použiť príslušné orgány dotknutého členského štátu, aby riadne dbali na overenie podmienok vstupu a posúdenia rizika podľa situácie, ktorá im bola predložená.
- 29 Takýto výklad potvrdzuje aj štruktúra vízového kódexu.
- 30 Tento článok je totiž súčasťou hlavy III kapitoly III tohto kódexu, ktorá upravuje rôzne etapy preskúmania žiadosti o jednotné vízum, a nie kapitoly IV tejto hlavy, ktorá, ako uvádza článok 23 ods. 4 vízového kódexu, určuje podmienky, za ktorých môžu príslušné orgány prijať rozhodnutie o udelení alebo neudelení jednotného víza alebo prípadne o udelení víza s obmedzenou územnou platnosťou.
- 31 Naproti tomu treba konštatovať, že článok 32 ods. 1 vízového kódexu stanovuje zoznam dôvodov, pre ktoré sa musí zamietnuť žiadosť o jednotné vízum.
- 32 Z uvedeného vyplýva, že zatiaľ čo článok 21 ods. 1 vízového kódexu stanovuje príslušným orgánom overenie alebo posúdenie určitých okolností, článok 32 ods. 1 tohto kódexu stanovuje následky, ktoré sa musia vyvodiť z výsledku tohto overenia alebo posúdenia vzhľadom na dôvody zamietnutia udelenia stanovené v tomto poslednom uvedenom článku.
- 33 V dôsledku toho treba na zodpovedanie druhej otázky položenej vnútroštátnym súdom určiť, či príslušné orgány členského štátu môžu zamietnuť udelenie jednotného víza žiadateľovi, na ktorého nemožno uplatniť nijaký z dôvodov zamietnutia udelenia víza stanovených v článku 32 ods. 1 tohto kódexu.
- 34 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že na účely výkladu určitého ustanovenia práva Únie treba zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudky z 12. februára 2009, Klarenberg, C-466/07, Zb. s. I-803, bod 37, a z 13. decembra 2012, Maatschap L.A. en D.A.B. Langestraat en P. Langestraat-Troost, C-11/12, bod 27).
- 35 Pokiaľ ide po prvé o znenie článku 32 ods. 1 vízového kódexu, treba konštatovať, že podľa tohto ustanovenia sa udelenie víza zamietne, ak je splnená jedna z podmienok uvedených v odseku 1 písm. a) tohto článku alebo v prípade odôvodnených pochybností týkajúcich sa niektorej z okolností uvedených v tomto odseku pod písmenom b).
- 36 Znenie uvedeného článku 32 ods. 1 však samo osebe neumožňuje určiť, či je zoznam dôvodov na zamietnutie udelenia, ktorý stanovuje, vyčerpávajúci, alebo či naopak príslušné orgány členských štátov majú možnosť zamietnuť udelenie jednotného víza a vychádzať pritom z dôvodu, ktorý vízový kódex nestanovuje.
- 37 Pokiaľ ide po druhé o kontext, ktorého súčasťou je článok 32 ods. 1 vízového kódexu, treba uviesť, že článok 23 ods. 4 písm. c) tohto kódexu upresňuje, že rozhodnutie o zamietnutí udelenia víza sa prijíma „podľa článku 32“ tohto kódexu, čo implikuje, že rozhodnutia o zamietnutí udelenia jednotného víza musia byť prijaté v rámci stanovenom týmto posledným uvedeným článkom.

- 38 Skutočnosť, že článok 32 tohto kódexu stanovuje zoznam presných dôvodov, na základe ktorých sa prijíma rozhodnutie o zamietnutí udelenia víza, pričom vo svojom odseku 2 stanovuje, že dôvody tohto rozhodnutia sa musia oznámiť žiadateľovi prostredníctvom štandardného formulára uvedeného v prílohe VI vízového kódexu, pritom predstavuje okolnosť, ktorá svedčí v prospech výkladu, podľa ktorého zoznam dôvodov zamietnutia udelenia uvedených v odseku 1 tohto ustanovenia je vyčerpávajúci.
- 39 Štandardný formulár stanovený v uvedenej prílohe VI obsahuje okrem iného desať rámciekov, ktoré príslušné orgány zaškrtaávajú, aby žiadateľovi o víza oznámili dôvod rozhodnutia o zamietnutí udelenia, ktorý sa na neho vzťahuje. Každý z prvých deviatich rámciekov zodpovedá jednému z dôvodov zamietnutia uvedených v článku 32 ods. 1 vízového kódexu. Pokiaľ ide o desiaty rámciek, odkazuje na dôvod osobitne stanovený v článku 35 ods. 6 tohto kódexu, ktorý v spojení s odsekom 1 písm. b) tohto článku spresňuje, že žiadosť o vízum predložená neopodstatnene na vonkajších hraniciach sa zamietne.
- 40 Okrem toho, článok 32 ods. 5 tohto kódexu zaväzuje členské štáty vložiť do vízového informačného systému (VIS) informácie o zamietnutých udeleniach víz v súlade s článkom 12 nariadenia o VIS.
- 41 Z článku 12 ods. 2 tohto posledného uvedeného nariadenia vyplýva, že počas zápisu do VIS príslušný orgán, ktorý zamietol udelenie víza, musí doplniť do spisu so žiadosťou dôvod zamietnutia udelenia víza, ktorý sa uplatňuje na žiadateľa. Rovnaké ustanovenie uvádza zoznam dôvodov zamietnutia udelenia, z ktorých sa má vybrať dôvod alebo dôvody vložené do VIS. Tento zoznam zodpovedá zoznamu uvedenému v článku 32 ods. 1 a článku 35 ods. 6 vízového kódexu, ktorý je prevzatý do štandardného formulára uvedeného v prílohe VI tohto kódexu.
- 42 Navyše vzhľadom na to, že článok 34 ods. 6 vízového kódexu stanovuje, že rozhodnutia o zrušení alebo odvolaní sa žiadateľovi oznamujú prostredníctvom štandardného formulára uvedeného v prílohe VI tohto kódexu, je zrejmé, že príslušný orgán musí žiadateľovi, ktorého vízum bolo zrušené alebo odvolané, oznámiť, ktorá podmienka udelenia víza nebola alebo už nie je splnená, s odvolaním sa na jeden z dôvodov zamietnutia stanovených v článku 32 ods. 1 a článku 35 ods. 6 tohto kódexu a prevzatých v jeho prílohe VI.
- 43 Okrem toho, zhoda vyplývajúca z článku 34 vízového kódexu medzi dôvodmi zamietnutia udelenia víza a dôvodmi opodstatňujúcimi jeho zrušenie alebo odvolanie implikuje, že pripustenie možnosti, aby členský štát stanovil, že jeho príslušné orgány musia zamietnuť udelenie víza z dôvodu, ktorý nie je stanovený v tomto kódexe, by musela viesť takisto k pripusteniu toho, že tento štát stanoví, že tieto orgány sú z rovnakého dôvodu povinné zrušiť alebo odvolať víza, aby sa zabezpečila koherencia systému, v ktorom nesplnenie podmienky na udelenie víza bráni jeho platnosti.
- 44 Z článku 34 ods. 1 a 2 uvedeného kódexu pritom vyplýva, že vízum môžu zrušiť alebo odvolať aj príslušné orgány iného členského štátu ako je štát, ktorý vízum udelil.
- 45 Takýto systém predpokladá harmonizáciu podmienok udeľovania jednotných víz, ktorá vylučuje existenciu rozdielov medzi členskými štátmi v súvislosti s určením dôvodov zamietnutia udelenia takýchto víz.
- 46 V prípade neexistencie takejto harmonizácie by totiž príslušné orgány členského štátu, ktorého právna úprava stanovuje dôvody zamietnutia udelenia, zrušenia alebo odvolania, ktoré nie sú uvedené v vízovom kódexe, boli povinné zrušiť jednotné víza vydané iným členským štátom na základe dôvodu, ktorý príslušné orgány členského štátu, ktorý udelil víza, nemohli uplatniť na žiadateľa pri skúmaní žiadosti o víza.

- 47 Analýza kontextu, ktorého súčasťou je článok 32 ods. 1 vízového kódexu, teda svedčí o tom, že príslušné orgány členských štátov nemôžu zamietnuť udelenie jednotného víza na základe iného dôvodu, než sú dôvody stanovené týmto kódexom.
- 48 Pokiaľ ide po tretie o ciele sledované uvedeným kódexom, treba konštatovať, že podporujú tento výklad.
- 49 Z odôvodnenia 28 vízového kódexu a článku 1 ods. 1 tohto kódexu totiž vyplýva, že cieľom tohto kódexu je najmä stanovenie podmienok pre udeľovanie jednotných víz, čo nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov a teda môže byť lepšie dosiahnuté na úrovni Únie.
- 50 Výklad, podľa ktorého by sa vízový kódex obmedzoval na úpravu postupov udeľovania víz a zaväzoval by členské štáty zamietnuť udelenie víz v určitých presných situáciách, pričom by nestanovoval harmonizované podmienky na udeľovanie víz, je teda nezlučiteľný so samotným cieľom tohto kódexu.
- 51 Okrem toho, Súdny dvor už rozhodol, že vízový kódex upravuje podmienky udeľovania, zrušovania a odvolávania jednotných víz (pozri v tomto zmysle rozsudok z 10. apríla 2012, Vo, C-83/12 PPU, bod 42).
- 52 Okrem toho, uľahčovanie legitímneho cestovania, ktoré sa uvádza v odôvodnení 3 vízového kódexu, by bolo ohrozené, ak by členský štát mohol svojvoľne rozhodnúť o zamietnutí udelenia víza žiadateľovi, ktorý spĺňa všetky podmienky udelenia stanovené vo vízovom kódexe, pridaním dôvodu zamietnutia k dôvodom, ktoré sú uvedené v článku 32 ods. 1 a článku 35 ods. 6 tohto kódexu, hoci normotvorca Únie sa nedomnieval, že takýto dôvod umožňuje znemožniť štátnym príslušníkom tretích krajín získanie jednotného víza.
- 53 Zavedenie takejto praxe členskými štátmi by navyše podnecovalo žiadateľov o víza, aby sa pri získavaní jednotných víz prednostne obracali na ostatné členské štáty. Cieľ uvedený v odôvodnení 18 vízového kódexu, zabezpečiť harmonizované uplatňovanie ustanovení právnych predpisov, aby sa zabránilo tzv. „visa shoppingu“, teda takisto bráni takémuto výkladu článku 32 ods. 1 tohto kódexu.
- 54 Rovnako by nebolo možné dosiahnuť cieľ zabrániť nerovnakému zaobchádzaniu so žiadateľmi o víza, ktorý je tiež uvedený v tomto odôvodnení 18, ak by sa kritériá na udelenie jednotného víza mohli meniť podľa členského štátu, v ktorom bola podaná žiadosť o vízum.
- 55 Z týchto rozličných okolností vyplýva, že príslušné orgány môžu zamietnuť žiadosť o udelenie jednotného víza len v prípade, ak na žiadateľa možno uplatniť jeden z dôvodov zamietnutia uvedených v článku 32 ods. 1 a článku 35 ods. 6 vízového kódexu.
- 56 Treba však zdôrazniť, že preskúmanie osobnej situácie žiadateľa o víza s cieľom určiť, či sa na neho nevzťahuje dôvod zamietnutia, so sebou prináša komplexné posúdenie vychádzajúce najmä z osobnosti tohto žiadateľa, jeho integrácie do krajiny, v ktorej má pobyt, jeho politickej, sociálnej a hospodárskej situácie, ako aj prípadnej hrozby, ktorú by predstavoval príchod tohto žiadateľa pre verejný poriadok, vnútornú bezpečnosť, verejné zdravie alebo medzinárodné vzťahy členského štátu.
- 57 Takéto komplexné hodnotenie implikuje vypracovanie prognóz o predpokladanom správaní sa uvedeného žiadateľa a musí najmä vychádzať z rozsiahlej znalosti krajiny jeho pobytu, ako aj z analýzy rôznych dokumentov, pri ktorých treba preveriť ich pravosť a pravdivosť ich obsahu, a vyhlásení žiadateľa, ktorých vierohodnosť sa musí posúdiť, ako to stanovuje článok 21 ods. 7 vízového kódexu.
- 58 V tejto súvislosti rôznorodosť preukazujúcich dokumentov, z ktorých môžu vychádzať príslušné orgány, ktorých nevyčerpávajúci zoznam je uvedený v prílohe II tohto kódexu, a škála prostriedkov, ktoré majú tieto orgány k dispozícii, vrátane uskutočnenia rozhovoru so žiadateľom uvedeného v článku 21 ods. 8 tohto kódexu, potvrdzujú komplexnosť skúmania žiadostí o víza.

- 59 Napokon treba pripomenúť, že skúmanie uskutočňované príslušnými orgánmi členského štátu, ktorým bola predložená žiadosť o vízum, musí byť v tejto súvislosti o to podrobnejšie, že prípadné udelenie jednotného víza umožňuje žiadateľovi vstúpiť na územie členských štátov v rámci limitov stanovených kódexom schengenských hraníc.
- 60 Z uvedeného vyplýva, že príslušné orgány uvedené v článku 4 ods. 1 až 4 vízového kódexu majú pri skúmaní žiadosti o víza širokú mieru voľnej úvahy, ktorá sa vzťahuje na podmienky uplatňovania článku 32 ods. 1 a článku 35 ods. 6 tohto kódexu, ako aj na posúdenie relevantných okolností, aby určili, či dôvody uvedené v týchto ustanoveniach bránia udeleniu požadovaného víza.
- 61 Úmysel normotvorcu Únie ponechať uvedeným orgánom širokú mieru voľnej úvahy okrem toho vyplýva zo samotného znenia článku 21 ods. 1 a článku 32 ods. 1 uvedeného kódexu, ktoré zaväzujú tieto orgány na „posúdeni[e] toho, či žiadateľ predstavuje riziko z hľadiska nelegálneho prisťahovalectva“, na priznanie „osobitn[ej] pozornos[ti]“ určitým aspektom jeho situácie a na určenie, či existujú „odôvodnené pochybnosti“ o týchto okolnostiach.
- 62 Z toho vyplýva, že príslušné orgány majú túto mieru voľnej úvahy najmä vtedy, keď posudzujú, či existuje odôvodnená pochybnosť o úmysle žiadateľa opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti požadovaného víza, aby sa určilo, či na tohto žiadateľa možno uplatniť posledný z dôvodov zamietnutia stanovených v článku 32 ods. 1 písm. b) vízového kódexu.
- 63 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že na druhú otázku treba odpovedať tak, že článok 23 ods. 4, článok 32 ods. 1 a článok 35 ods. 6 vízového kódexu sa majú vykladať v tom zmysle, že príslušné orgány členského štátu môžu pri skúmaní žiadosti o jednotné vízum zamietnuť udelenie takéhoto víza žiadateľovi len v prípade, ak na tohto žiadateľa možno uplatniť jeden z dôvodov zamietnutia uvedených v týchto ustanoveniach. Tieto orgány majú pri skúmaní tejto žiadosti širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o podmienky uplatňovania týchto ustanovení a hodnotenia relevantných okolností, aby sa určilo, či na žiadateľa možno uplatniť niektorý z týchto dôvodov zamietnutia.

O prvej otázke

- 64 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či článok 32 ods. 1 vízového kódexu v spojení s článkom 21 ods. 1 tohto kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť príslušných orgánov členského štátu udeliť jednotné vízum je podmienená existenciou ich presvedčenia o úmysle žiadateľa opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti požadovaného víza, alebo či stačí, ak v tejto súvislosti neexistuje odôvodnená pochybnosť o jeho úmysle.
- 65 Z odpovede na druhú otázku vyplýva, že príslušné orgány uvedené v článku 4 ods. 1 až 4 vízového kódexu môžu zamietnuť udelenie jednotného víza len v prípade, ak na žiadateľa možno uplatniť jeden z dôvodov zamietnutia uvedených v článku 32 ods. 1 a článku 35 ods. 6 tohto kódexu.
- 66 Medzi týmito dôvodmi zamietnutia treba odlišovať dôvod vychádzajúci z hrozby pre verejný poriadok, vnútornú bezpečnosť alebo verejné zdravie členského štátu, ktorý môže žiadateľ predstavovať, uvedený v článku 32 ods. 1 písm. a) pododseku vi) uvedeného kódexu, od dôvodu týkajúceho sa prípadnej neexistencie úmyslu žiadateľa opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti požadovaného víza uvedeného v tomto odseku 1 pod písmenom b).
- 67 Pokiaľ ide o tento posledný uvedený dôvod zamietnutia udelenia víza, článok 32 ods. 1 písm. b) vízového kódexu najmä stanovuje, že udelenie víza sa zamietne, ak existuje odôvodnená pochybnosť o úmysle žiadateľa opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti požadovaného víza.

- 68 Nijako sa teda nevyžaduje, aby príslušné orgány v súvislosti s určením, či sú povinné udeliť vízum, nadobudli určitosť, pokiaľ ide o úmysel žiadateľa opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti požadovaného víza. Prislúcha im však, aby určili, či existuje odôvodnená pochybnosť o tomto úmysle.
- 69 Príslušné orgány musia v tejto súvislosti uskutočniť individuálne preskúmanie žiadosti o vízum, ktoré, ako uviedol generálny advokát v bode 35 svojich návrhov, zohľadňuje na jednej strane všeobecnú situáciu v krajine pobytu žiadateľa a na druhej strane charakteristické okolnosti vlastné žiadateľovi, najmä jeho rodinnú, sociálnu a hospodársku situáciu, prípadnú existenciu skorších zákonných alebo nezákonných pobytov v členskom štáte, ako aj jeho väzby v krajine pobytu a členských štátoch.
- 70 V tejto súvislosti, ako spresňuje článok 21 ods. 1 vízového kódexu, osobitná pozornosť sa musí venovať riziku nezákonného prístahovateľstva, ktoré ak sa odhalí, musí viesť príslušné orgány k zamietnutiu udelenia víza na základe existencie odôvodnenej pochybnosti o úmysle žiadateľa opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti požadovaného víza.
- 71 Okrem iného treba zdôrazniť, že podľa článku 14 ods. 1 písm. d) vízového kódexu žiadateľovi pri podaní žiadosti o jednotné vízum prislúcha predložiť informácie umožňujúce posúdiť jeho úmysel opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti víza, o ktoré žiada.
- 72 Z toho vyplýva, že žiadateľovi o vízum prislúcha poskytnúť informácie, ktorých vierohodnosť sa musí preukázať relevantnými a spoľahlivými dokumentmi, ktoré sú spôsobilé rozptýliť pochybnosti o jeho úmysle opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti požadovaného víza, ktoré môžu vzniknúť najmä vzhľadom na všeobecnú situáciu krajiny jeho pobytu alebo existenciu všeobecne známych migračných tokov medzi touto krajinou a členskými štátmi.
- 73 Vzhľadom na uvedené treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 32 ods. 1 vízového kódexu v spojení s článkom 21 ods. 1 tohto kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť príslušných orgánov členského štátu udeliť jednotné vízum je podmienená okolnosťou, že neexistuje odôvodnená pochybnosť o úmysle žiadateľa opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti víza, o ktoré žiada, vzhľadom na všeobecnú situáciu krajiny pobytu žiadateľa a charakteristické okolnosti, ktoré sú mu vlastné, zistené na základe informácií, ktoré poskytol.

O tretej otázke

- 74 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa vízový kódex má vykladať v tom zmysle, že bráni ustanoveniu právnej úpravy členského štátu, ako je to, o ktoré ide vo veci samej, ktoré stanovuje, že ak sú splnené podmienky na udelenie stanovené týmto kódexom, príslušné orgány majú právomoc udeliť žiadateľovi jednotné vízum, pričom nie je spresnené, že sú povinné udeliť toto vízum.
- 75 V tejto súvislosti treba uviesť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora vnútroštátnemu súdu prináleží vykladať vnútroštátne právo v čo najväčšej možnej miere v súlade s požiadavkami práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. januára 2004, X, C-60/02, Zb. s. I-651, bod 59, ako aj z 11. januára 2007, ITC, C-208/05, Zb. s. I-181, bod 68).
- 76 Keďže zásada výkladu vnútroštátneho práva v súlade s právom Únie, ktorá je súčasťou systému zmlúv, umožňuje, aby vnútroštátny súd v rámci svojich právomocí zaistil plnú účinnosť práva Únie pri rozhodovaní sporu, ktorý mu bol predložený, vyžaduje, aby vnútroštátny súd zohľadnil celé vnútroštátne právo na účely posúdenia, do akej miery sa môže uplatniť spôsobom, ktorý nepovedie k výsledku, ktorý je v rozpore s právom Únie (rozsudok zo 16. decembra 2010, Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, Zb. s. I-13083, bod 50 a citovanú judikatúru).

- 77 Z toho vyplýva, že vzhľadom na odpoveď na druhú otázku vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby v miere, v akej je to možné, vykladal vnútroštátne ustanovenie, o ktoré ide vo veci samej, v súlade s článkom 23 ods. 4, článkom 32 ods. 1 a článkom 35 ods. 6 vízového kódexu v tom zmysle, že príslušné vnútroštátne orgány môžu zamietnuť udelenie jednotného víza žiadateľovi len v prípade, ak na tohto žiadateľa možno uplatniť jeden z dôvodov zamietnutia udelenia víza stanovených v týchto článkoch.
- 78 Vzhľadom na uvedené treba na tretiu otázku odpovedať tak, že vízový kódex sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni ustanoveniu právnej úpravy členského štátu, ako je to, o ktoré ide vo veci samej, ktoré stanovuje, že ak sú splnené podmienky na udelenie stanovené týmto kódexom, príslušné orgány majú právomoc udeliť žiadateľovi jednotné vízum, pričom nie je spresnené, že sú povinné udeliť toto vízum, pokiaľ sa takéto ustanovenie môže vykladať v súlade s článkom 23 ods. 4, článkom 32 ods. 1 a článkom 35 ods. 6 uvedeného kódexu.

O trovách

- 79 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. Článok 23 ods. 4, článok 32 ods. 1 a článok 35 ods. 6 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 z 13. júla 2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex), sa majú vykladať v tom zmysle, že príslušné orgány členského štátu môžu pri skúmaní žiadosti o jednotné vízum zamietnuť udelenie takéhoto víza žiadateľovi len v prípade, ak na tohto žiadateľa možno uplatniť jeden z dôvodov zamietnutia uvedených v týchto ustanoveniach. Tieto orgány majú pri skúmaní tejto žiadosti širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o podmienky uplatňovania týchto ustanovení a hodnotenia relevantných okolností, aby sa určilo, či na žiadateľa možno uplatniť niektorý z týchto dôvodov zamietnutia.
2. Článok 32 ods. 1 nariadenia č. 810/2009 v spojení s článkom 21 ods. 1 tohto nariadenia sa má vykladať v tom zmysle, že povinnosť príslušných orgánov členského štátu udeliť jednotné vízum je podmienená okolnosťou, že neexistuje odôvodnená pochybnosť o úmysle žiadateľa opustiť územie členských štátov pred uplynutím platnosti víza, o ktoré žiada, vzhľadom na všeobecnú situáciu krajiny pobytu žiadateľa a charakteristické okolnosti, ktoré sú mu vlastné, zistené na základe informácií, ktoré poskytol.
3. Nariadenie č. 810/2009 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni ustanoveniu právnej úpravy členského štátu, ako je to, o ktoré ide vo veci samej, ktoré stanovuje, že ak sú splnené podmienky na udelenie stanovené týmto nariadením, príslušné orgány majú právomoc udeliť žiadateľovi jednotné vízum, pričom nie je spresnené, že sú povinné udeliť toto vízum, pokiaľ sa takéto ustanovenie môže vykladať v súlade s článkom 23 ods. 4, článkom 32 ods. 1 a článkom 35 ods. 6 uvedeného nariadenia.

Podpisy